

procesul, deoarece nu i-am găsit urmarea, dar un lucru este sigur că grădinarii bulgari au rămas stăpîni pe acele locuri.

Stăruitori, avînd o mare putere de muncă și o rară pricepere în cultura zarzavaturilor, coloniștii și-au extins de-a lungul anilor suprafețele de cultură, arendînd pămînturi și de la moșierii apropiați (Episcopia, Banu, Hrisoscolei, Ghermănoae), fără să consimtă vreodată a da dijma.

Rămîn impresionante eforturile depuse de ei în defrișarea terenurilor dintre iaz și rîu acoperite cu păduri și stufăriș de luncă, în întreținerea iazului pe o lungime de cîțiva kilometri, în construirea canalelor de irigație și în amenajarea răzoarelor și ecluzelor, încît au redat culturii suprafețe însumînd, în preajma primului război mondial, circa 500 ha. Datorită acestui fapt, precum și creșterii neconținute a productivității muncii, producția se mărește și coloniștii au lărgit mult piața de desfacere a legumelor. Încă din 1892, B. Iorgulescu nota : « Cultura zarzavaturilor e atît de dezvoltată la Buzău, încît produsele nu îndestulează numai localitatea, dar se și exportă (*sic!*) la Brăila, București și în Oltenia »¹.

În legătură cu această activitate productivă a lor, merită să fie menționată și o altă latură : grădinarii bulgari n-au ajuns decît tîrziu de tot, abia între cele două războaie mondiale, și numai într-o foarte slabă măsură, la diferențierea procesului de producție de cel al circulației produselor, în ciuda faptului că piața de desfacere s-a lărgit continuu în raport direct cu creșterea cantităților produse. Grădinarii bulgari, avînd contact direct și continuu cu piața, n-au fost tentați niciodată să depășească calitatea de producători ; ei au rămas tot timpul negustorii propriilor lor produse nu numai în orașul Buzău, ci și în satele și ținuturile județelor limitrofe. Uneori, îndeosebi toamna, întovărășindu-se unii cu alții, reușesc să încarce pe căruțe cantități considerabile de legume proprii, ajungînd pînă la București, Galați sau Brașov.

Valorificarea produselor lor pe piețele orașelor mai îndepărtate (Craiova, Bacău) era asigurată întotdeauna de alte persoane venite să colecteze cantități mari de zarzavaturi în vederea transportării pe calea ferată și vinderii lor pe piață.

★

Pentru celelalte categorii — meșteșugarii și negustorii — datele privitoare la pozițiile pe care izbutesc să le dețină în viața economică a orașului sînt mai numeroase. Precum se știe, unii din ei au venit cu disponibilități materiale gata să fie utilizate în diferite operații agricole, industriale sau comerciale. În 1832, Balea Sîrbu ot Buzău se judecă cu Neculae sin Gheorghe pentru venitul moșilor Ținteașca și Mușeteasca². În aprilie 1833, Neagu Sîrbu arendează moșia Bănceanca³. La 14 aprilie 1833, Pancu și Penciu, bulgari, iau în arendă moșia Verguleasa⁴ ; la 27 februarie 1831, Penciu Sîrbu arendează o moară de pe iaz a episcopiei⁵ ; în 1834, Hagi Dimitrie Slivenanu se judecă cu trei-logofăt Gheorghe Ianlău pentru închirierea unui han din Buzău⁶ ; în 1832, Gheorghe Sliveanu ot Buzău se judecă cu Hagi Mitu pentru o prăvălie și niște

¹ B. Iorgulescu, *op. cit.*, p. 117.

² Arh. st. Buzău, *Tribunalul*, dos. 4 372/1832.

³ Arh. st. Buc., *Episcopia Buzău*, ms. 174, f. 36.

⁴ *Ibidem*, f. 38.

⁵ *Ibidem*, f. 28.

⁶ Arh. st. Buzău, *Tribunalul*, dos. 380/1834.